

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, Χημικός Μηχανικός - Μηχανικός Περιβάλλοντος και η Ξένια Ι. Λοϊζίδου Πολιτικός Μηχανικός/ Ακτομηχανικός.

Άλλο να παράγεις σκουπίδια και άλλο να νοιώθεις σκουπίδι:

Τα έργα και οι ημέρες της διαχείρισης των σκουπιδιών στην Κύπρο

Του Dr Μιχάλη Ι. Λοϊζίδα

Το παιχνίδι νεύρων, το αλαλούμ των συνεχώς μεταβαλλόμενων ποσών που οφείλαμε ως Κύπρος στους εξωτερικούς δανειστές μας και οι άγνωστοι-γνωστοί που μας πήραν στον λαιμό τους και πάνε να βγούνε και θύματα, επαναλαμβάνεται για ακόμα μία φορά στο θέμα των σκουπιδιών.

Με τα στερεά απορρίμματα ανά το παγκόσμιο να αποτελούν πλέον πρώτες ύλες για μία σωρεία κερδοφόρων δράσεων και μία ευκαιρία ανάπτυξης νέων πράσινων εργασιών και επιχειρήσεων, στον τόπο μας ο παραλογισμός έχει φτάσει σε δυσθεώρητα επίπεδα, όπως συνοψίστηκε στην Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής στις 21/5/2013 όπου και παρευρέθηκα.

«Φωνή βοώντος εν τη ερήμω» η Γενική Ελέγκτρια της Δημοκρατίας κυρία Γιωρκάτζη επανέλαβε τα ευρήματά της του 2006, πριν την συνομολόγηση της συμφωνίας μεταξύ της εταιρείας που ανέλαβε την λειτουργία του εργοστασίου διαχείρισης των σκουπιδιών των επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είπε: « είχαμε ενώπιον μας ένα συμβόλαιο που σχεδιάστηκε για να είναι κακό»!!! Και ο νόων νοείτω. Μάλιστα ζήτησε την ακύρωση των προσφορών, χωρίς και πάλι να εισακουστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Επτά χρόνια αργότερα κλαίμε επί των ερειπίων. Το σύνολο των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης των δύο επαρχιών που εξαναγκάστηκαν να πηγαίνουν τα σκύβαλά τους στον νέο υπερσύγχρονο χώρο ολοκληρωμένης διαχείρισης και ταφής σκουπιδιών της Κόσιης, δηλώνουν αδυναμία στην

καταβολή του χαρατσιού που τους επέβαλαν. Χαρακτηριστικά ο Δήμαρχος της Αγίας Νάπας ανέφερε οργισμένος: « Σήμερα υποχρεώνομαι να πληρώσω για τα σκουπίδια μου διαπύλια στα 93 ευρώ τον τόνο, χρεώνοντας τους Δημότες μου πέραν των 300 ευρώ το έτος ανά οικία, ενώ δοκίμασα και έστειλα τα σκουπίδια μου στην Πάφο όπου πλήρωσα 24 ευρώ τα μεταφορικά ανά τόνο και άλλα 30 ευρώ περίπου για την είσοδο στον ΧΥΤΑ Πάφου. Τι θέλετε; Να με κάνετε να τα στέλνω στην Πάφο;».

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στην συνεδρία της βουλής: οι δέκα και πλέον βουλευτές, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, η Γενική Ελέγκτρια, το σύνολο των Δημάρχων και Προέδρων των Κοινοτικών Συμβουλίων, το ΕΤΕΚ και όλοι οι παρευρισκόμενοι επιστήμονες, ακόμα και το Υπουργείο Εσωτερικών έκριναν και συμφώνησαν ότι οι όροι του συμβολαίου με τον Ανάδοχο Εργολάβο ήταν ετεροβαρείς για το κράτος και τελικά για τους Δημότες των δύο επαρχιών.

Και το αποτέλεσμα; Να παρακαλέσουμε τον εργολάβο μήπως και μας κάνει την χάρη να μας μειώσει κάπως τις απαιτήσεις του!!! Για καταγγελία της λεόντειας αυτής σύμβασης, καμία αναφορά!

Μετά από την γενική κατακραυγή ο ίδιος ο Υπουργός των Εσωτερικών κ. Χάσικος δεσμεύτηκε ότι θα διατάξει διοικητική εξέταση για τους λόγους που μας έφεραν μέχρι εδώ. Το σχόλιο της Γενικής Ελέγκτριας μας κάλυψε όλους « Υπάρχουν ευθύνες και πρέπει να διερευνηθούν. Όμως επιτρέψτε μου να είμαι απαισιόδοξη γιατί μέχρι τώρα δεν έχω δει επί της ουσίας απόδοση ευθυνών.»

Βέβαια για εμένα αγαπητοί αναγνώστες/ριες το εξωφρενικό δεν είναι αυτό που συνέβηκε στην Κόση, αλλά αυτό που πάει να γίνει τώρα, μετά τα όσα πάθαμε. Στην Κόση μας δέσμευσαν σε μία κακή συμφωνία και το ίδιο πάει να γίνει και για τα υπόλοιπα σκουπίδια των επαρχιών Λευκωσίας και Λεμεσού. Με τον ίδιο χαβά: « του εγώ και οι σύμβουλοί μας ξέρουμε και εσείς οι άλλοι είστε άσχετοι» το Υπουργείο Εσωτερικών αγνοεί και πάλι τις φωνές του συνόλου του επιστημονικού και πολιτικού κόσμου της Κύπρου και οδηγεί τον τόπο σε νέο καθαρό μονοπώλιο διαχείρισης των σκουπιδιών της Κύπρου και σε νέα δεινά για τους πολίτες που θα κληθούν να πληρώσουν τα «λάθη» των δημοσίων υπαλλήλων.

Από τις επισκέψεις μου στις μεγάλες παγκόσμιες εκθέσεις νέων τεχνολογιών διαχείρισης στερεών απορριμμάτων, φαίνεται ότι σχεδόν φτάσαμε στο σημείο όπου το κέρδος από την διαχείριση αυτών των πρώτων υλών που μέχρι σήμερα λέγονται σκουπίδια, με το κόστος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, μπορεί να εξισωθεί με την υποστήριξη συστημάτων διαλογής στην πηγή. Για του λόγου το αληθές ήδη μου έχει γνωστοποιηθεί η πρόθεση σοβαρών εταιρειών του εξωτερικού να παραλάβουν στις εγκαταστάσεις τους, με μηδενικό κόστος εισόδου ένα σημαντικό μέρος των σκουπιδιών μας για την παραγωγή ενέργειας, με αντίτιμο την πώληση του ηλεκτρικού ρεύματος στην ΑΗΚ για 10 έως 13 σέντ την ΚWh. Το ίδιο περίπου με τις χρεώσεις της ΑΗΚ.

Το δια ταύτα αγαπητοί αναγνώστες/ριες. Είναι δεδομένο ότι η ανικανότητα μας αλλά και η ανοχή της διαπλοκής και η ατιμωρησία, μας οδήγησαν προ των πυλών επιβολής ακόμα ενός προστίμου από την ΕΕ για την μη ικανοποιητική διαχείριση των σκουπιδιών μας. Με την δαμόκλειο σπάθη του προστίμου που φτάνει μέχρι και τα 50 000 ευρώ για κάθε μέρα που δεν εφαρμόζουμε την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, μας οδηγεί το Υπουργείο Εσωτερικών για ακόμα μία φορά, λόγω δικών του καθυστερήσεων, στο “μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα”. Πιθανότερη μέχρι στιγμής κατάληξη είναι η εφαρμογή ενός ακόμα σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων που θα εκχωρήσει το μονοπώλιο της διαχείρισης των σκουπιδιών σε επιχειρηματίες που θα μας αρμέγουν για τα επόμενα 20 έως και 30 χρόνια (χρόνος ζωής των συστημάτων που προτείνονται). Τέρμα οι προσπάθειες για μείωση, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, τοπική επεξεργασία και αξιοποίηση.

Οι ελπίδες όλων είναι στραμμένες σε μία δυναμική Προεδρική παρέμβαση, για εφαρμογή της προεκλογικής δέσμευσης για εκ νέου επικαιροποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των σκουπιδιών, ώστε να αποφευχθεί ακόμα μία ληλασία του πολίτη.

Υπάρχει χρόνος για ενημέρωση της ΕΕ, για μία νέα στρατηγική προσέγγιση και πιστεύω ότι πρέπει η πρωτοβουλία να αναληφθεί από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άμεσα να συγκληθούν συναντήσεις πραγματικής δημόσιας διαβούλευσης,

Μπορούμε ακόμα να σώσουμε τα πράγματα. Αν δεν αντιδράσουμε, ως συντεταγμένη Πολιτεία και ως θεσμοί, δεν θα μας φταίει ούτε η Γερμανία, ούτε η ΕΕ, που θα είμαστε για 30 χρόνια δέσμιοι λαθών, επιβολών, και ενός ακόμα διαχρονικού «κουρέματος» για το χαρατίσι των σκουπιδιών. Άλλο είναι να παράγεις σκουπίδια και άλλο να νοιώθεις σκουπίδι...